

Odgovornosti obveznika fiskalizacije, ako od 1.maja 2022.g. ne obezbede uslove za evidentiranje prometa na malo, preko elektronskog fiskalnog uređaja

Primena Zakona o fiskalizaciji, za obveznike fiskalizacije, koji nisu izuzeti Uredbama, odložena je do 30 aprila 2022.g.

To znači da obveznici fiskalizacije moraju, najkasnije počev od 1 maja 2022.g. evidentirati promet na malo preko elektronskog fiskalnog uređaja.

Ako ne obezbede uslove za to, predviđene su značajne novčane kazne.

Novčanom kaznom od 300.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - obveznik fiskalizacije, ako ne evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet na malo, uključujući i primljene avanse za budući promet na malo preko elektronskog fiskalnog uređaja, najkasnije počev od 1. maja 2022.g.

U skladu sa tim ista kazna je predviđena, ako obveznik fiskalizacije, od 1.maja 2022.g. ne izda fiskalni račun preko elektronskog fiskalnog uređaja i ako račun ne sadrži obavezne propisane podatke ili sadrži neispravne podatke koji su od značaja za visinu poreske obaveze.

To podrazumeva da u trenutku prometa počev od 1.maja 2022.g. obveznik fiskalizacije mora da izda fiskalni račun korišćenjem elektronskog fiskalnog uređaja, koji se sastoji od elemenata (procesor fiskalnih računa i elektronski sistem za izdavanje računa) čija je upotreba odobrena od strane Poreske uprave.

Do sada postoji oko 200 dobavljača za Elektronske fiskalne uređaje (ESIR) koji su sertifikovani i dobili odobrenje od strane Poreske uprave.

Važno je istaći da propisana kazna podrazumeva i prekršaj ako se u svakom svom poslovnom prostoru i poslovnoj prostoriji kojima se dodeljuje jedinstvena oznaka poslovnog prostora, ne obezbedi nesmetan rad najmanje jednog elektronskog fiskalnog uređaja.

Poreski obveznik koji je obveznik u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji, dužan je da izda račun koji nije fiskalizovan u momentu prometa na malo i biće kažnjen i ako ne dostavlja podatke o izdatim fiskalnim računima Poreskoj upravi putem stalne internet veze u realnom vremenu, u trenutku prometa na malo.

Za navedene prekršaje, pored pravnog lica kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - obvezniku fiskalizacije novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

Za navedene prekršaje kazniće se preduzetnik - obveznik fiskalizacije novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara.

Takođe odgovornost ima i fizičko lice - obveznik fiskalizacije koje je obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana, a koje nije preduzetnik - obveznik fiskalizacije, gde će ako napravi pomenute prekršaje biti kažnjen novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

Sve navedeno je važno za sve obveznike koji vrše promet na malo i koji od 1.maja 2022.g. moraju evidentirati promet na malo putem elektronskog fiskalnog uređaja u skladu sa Zakonom o fikalizaciji, odnosno ako to ne obezbede, ulaze u prekršaje i plaćaće propisane kazne.

Moramo podsetiti da smo iz Računovodstvene komore Srbije u saradnji sa drugim poslovnim udruženjima, tražili od Ministarstva finansija da se odloži rok primene Zakona o fiksalizaciji do 31.12.2022.g. Razlozi su, što sada nije, kao što je bilo u skladu sa ranijim odrebama u podzakoskom aktu, propisana obaveza da se u maloprodajnom objektu, mora obezbediti računovodstvena isprava Dnevni izveštaj o izvršenom prometu na malo sa specifikacijom naplaćenih sredstava za prodatu robu.

Dnevni izveštaj je važan za sve obveznike fiskalizacije koji vode poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu, gde su dužni da na osnovu validne računovodstvene isprave, overene od ovlašćenog lica, evidentiraju razduženje prodate robe u maloprodajnom objektu.

Takođe dužni su, ako su obveznici u sistemu PDV, da u skladu sa Zakonom o PDV i Pravilnikom o PDV evidencijama, evidentiraju obavezu za PDV za prodatu robu u prometu na malo, oporezovanu propisanim stopama PDV.

Takođe, Dnevni izveštaj je važan za poređenje podataka koji se u njemu kreiraju na kraju radnog dana, za prodatu robu u maloprodajnom objektu i podataka koji su u internet prenosu, evidentirani u Poreskoj upravi, u Sistemu za upravljanje fiskalizacijom.

Dnevni izveštaj je važan i kod smenskog rada kao primopredaja naplaćenih sredstava do momenta smenjivanja zaposlenih koji koriste elektronski fiskalni uređaj. Pored Dnevnog izveštaja, u ESIR je neophodno omogućiti formiranje i štampanje Periodičnog izveštaja o izvršenom prometu na malo.

Svi ti navedeni izveštaji važni su takođe i za poreski postupak koji se vrši za ostvaren promet robe na malo, u prodaji krajnjim fizičkim licima.

Dnevni izveštaj je važan i za pravilno evidentiranje prodate robe na malo, na odloženo, na rate, gde se prilažu i kupoprodajni ugovori.

Ispred Računovodstvene komore Srbije savetujemo računovođe da preporuče svojim komitentima koji vrše promet na malo i za koje vode poslovne knjige, da obavezno odaberu dobavljača za Elektronski fiskalni uređaj (ESIR) koji ima u programu uređeno, da se može formirati i štampati Dnevni izveštaj o izvršenom prometu na malo sa specifikacijom naplaćenih sredstava i sa razdvojenim iznosom prometa koji je oporezovan opštom stopom od 20% za PDV i posebnom stopom od 10 % za PDV, za izvršene promete, kao i mogućnost formiranja Periodičnog izveštaja. Dnevni izveštaj, kao važna računovodstvena isprava u skladu sa Zakonom o računovodstvu, mora biti overen od ovlašćenog lica, predviđenog Opštima aktom kod poreskog obveznika, odnosno obveznika fiskalizacije koji vodi poslovne knjige prema Zakonu o računovodstvu.

Kod obveznika fiskalizacije koji porez plaćaju na osnovu paušalno utvrđenog prihoda, važan je takođe iznos prodate robe na malo, evidentiran u Dnevnom izveštaju sa iznosom naplaćenih sredstava naplate za prodatu robu, jer se podatak evidentira u Obrascu KPO.

Pravo na finansijsku podršku imaju obveznici fiskalizacije koji su osnovani i upisani u registar APR zaključno sa 29.oktobrom 2021.g.

Oni obveznici koji nisu do sada iskoristili pravo na finansijsku podršku prijavom do 31. januara 2022.g., imaju to pravo ponovo po novoj Uredbi Vlade Srbije o utvrđivanju programa finansijske podrške obveznicima fiskalizacije, koja je objavljena u Službenom glasniku od 10. marta 2022.g. Obveznici fiskalizacije to pravo će ostvariti podnošenjem prijave u periodu od 15. marta do 5. aprila. Donošenjem ove Uredbe prestaje da važi stara Uredba po kojoj su obveznici fiskalizacije mogli prijaviti za finansijsku podršku do kraja januara ove godine. Finansijska podrška podrazumeva da će obveznicima biti uplaćeno 100 evra po svakom prodajnom mestu i po svakom fiskalnom uređaju još 100 evra, a za privrednike koji nisu u sistemu PDV-a taj iznos će biti uvećan za 20 odsto.

Prijavljivanje za finansijsku podršku vrši se na portalu e Porezi u periodu od 15. marta do 5. aprila.

Prijavljivanje za subvencije uslovljeno je, jer obveznici fiskalizacije prvo trebaju da prijave podatke o lokacijama prodajnih objekata putem pomenutog portala.

Nakon što prijave lokacije, poreski obveznici se mogu prijaviti za subvencije koje daje država. Na osnovu zvanično objavljenih podataka, za subvencije države koje su prijavljivane od 15. oktobra 2021. do 31. januara 2022. g. prijavljeno je oko 124.000 obveznika fiskalizacije ali je do sada veoma mali broj prešao na novi model fiskalizacije i obezbedio evidentiranje prometa preko elektronskog fiskalnog uređaja.

Smatramo da je reforma važna i da je treba podržati ali ova reforma mora biti primerena svim trenutnim okolnostima koje su otežavajuće u radu poreskih obveznika u Srbiji, gde sve navedeno treba uskladiti, otkloniti nedostatke, uvesti obavezujući Dnevni izveštaj o izvršenom prometu na malo, kao što je bio propisan i u ranijem periodu u podzakonkom aktu, koji je definisao pravila evidentiranja prometa preko fiskalne kase. Dnevni izveštaj je isprava važna zbog poštovanja računovodstvenih načela i adekvatne primene odredbi Zakona o računovodstvu.

Zbog svega navedenog smatramo da treba odložiti primenu Zakona o fiskalizaciji najkasnije do 31.12.2022.g.

mr Snežana Mitrović